

Gyakori kérdések és válaszok a villamosenergia-piacon bevezetett szabad fogyasztói választási lehetőséggel kapcsolatban (lakossági fogyasztók részére)

Kérdés1: Mit jelent a villamosenergia-piacon a teljes piacnyitás?

Válasz1: Minden fogyasztó számára lehetővé válik, hogy attól a villamosenergia-értékesítést végző cégtől vásároljon áramot, amelyik ajánlata a számára legmegfelelőbbnek látszik.

Kérdés2: Kik azok a villamosenergia-értékesítést végző cégek?

Válasz2: Az áram fogyasztóknak történő értékesítésével kizárólag az erre – a Magyar Energia Hivataltól – engedélyt szerző ún. egyetemes szolgáltatók és kereskedők foglalkozhatnak.

Kérdés3: Mi a különbség az egyetemes szolgáltató és a kereskedő között?

Válasz3: Az egyetemes szolgáltatók hatóság által ellenőrzött árszerkezetben és árszinten adják az áramot. A kereskedők a piaci viszonyok függvényében határozzák meg az áraikat.

Kérdés4: Mi történik, ha nem érdekel a piacnyitás, és nem teszek semmit?

Válasz4: A lakossági fogyasztóknál a közüzemi szolgáltató helyébe automatikusan az egyetemes szolgáltató lép. A számlát 2008. január 1. után az egyetemes szolgáltatótól kapja.

Kérdés5: Minden értékesítőnek saját villamosenergia-hálózata lesz?

Válasz5: Nem. Ezek a kereskedők / egyetemes szolgáltatók csak eladják az áramot, annak eljuttatása a fogyasztóhoz továbbra is – hatósági ár ellenében – a jelenlegi hálózatok üzemeltetőjének (az ún. elosztónak) a feladata. Azaz a fogyasztó – a választott egyetemes szolgáltatótól vagy kereskedőtől függetlenül – fizikailag ugyanolyan módon kapja az áramot. A fogyasztó választási lehetősége csak az értékesítést végző cégekre vonatkozik.

Kérdés6: Lakossági fogyasztóként milyen választási lehetőségeim lesznek?

Válasz6: A lakossági fogyasztók elvi választási lehetősége már most is fennáll. 2008 folyamán – az egyetemes szolgáltatás árszabályozása alapján és a szűkös kínálat ismertetében – a kereskedők nehezen tudnak „versenyezni” az egyetemes szolgáltatók áraival. A lakossági fogyasztó az árampiac élénkülése után – vélhetően a gyakorlatban is– egyaránt választhat a kereskedők ajánlatai, valamint a területileg illetékes egyetemes szolgáltató(k) ajánlata közül. Amennyiben a kereskedői ajánlatok között nem talál megfelelőt, az egyetemes szolgáltatást bármikor igénybe veheti, mert az egyetemes szolgáltatóknak az engedélyükben meghatározott szolgáltatási területen ellátási kötelezettségük van.

Kérdés7: Aktualitását veszítette. Törölve.

Válasz7: Aktualitását veszítette. Törölve.

Kérdés8: Mi az a csatlakozási teljesítmény?

Válasz8: A villanyóra alatt található biztosító(ko)n szereplő Amper-érték és a 230 V-os feszültség szorzata. Az egyidejűleg használható teljesítményt mutatja meg (pl.: 3 x 16 A x 230 V = 11 kW). Ennek nagyságáról, valamint a szerződés további lényeges adatairól az egyetemes szolgáltatótól kellett tájékoztatást kapnia 2008. január 5-ig. A számlainformációk

között, vagy tájékoztató levélben közlik minden fogyasztóval az egyetemes szolgáltatók, hogy az érintett fogyasztó – csatlakozási teljesítménye alapján – jogosult-e egyetemes szolgáltatásra. Egyes szolgáltatók a konkrét csatlakozási teljesítmény értéket is megadják.

Kérdés9: Kereskedőváltás esetén milyen szerződéseket kell kötni?

Válasz9: Minden fogyasztónak három szerződéssel kell rendelkeznie:

1. Hálózatsatlakozási szerződés. (A fogyasztási helyhez kapcsolódó, minden fogyasztási hely esetében a hálózatüzemeltetővel csak egyszer megkötendő szerződés.)
2. Hálózathasználati szerződés. (Csak másik hálózatüzemeltető területére költözéskor kell újat kötni a területi hálózatüzemeltetővel.)
3. Villamosenergia-vásárlási szerződés. (Minden kereskedőváltáskor újat kell kötni az új kereskedővel/egyetemes szolgáltatóval.)

Kérdés10: Mikor kell a szükséges szerződéseket megkötnöm?

Válasz10: A kereskedőt váltó fogyasztónak a kereskedőváltáskor, az egyetemes szolgáltatónál maradó fogyasztónak 2009. december 31-ig. Ennek érdekében a területileg illetékes egyetemes szolgáltató fogja Önt megkeresni. A fogyasztó számára is előnyös lehet azonban, ha már ezen időpont előtt saját maga kezdeményezi a hálózatüzemeltetővel a szerződések megkötését, mivel ezzel elkerülheti, hogy a kereskedő vagy az egyetemes szolgáltató a bizományosi kezelésért díjat számítson fel. (Lásd még a 11. kérdésre adott választ.)

Kérdés11: A három szerződés megkötéséhez három helyre kell menni?

Válasz11: Nem. A fogyasztó kérésére az egyetemes szolgáltató, ill. a kereskedő köteles a szerződések összevont kezelésére. Ennek következtében mindhárom szerződés egy lépésben megköthetővé válhat. Amennyiben viszont a fogyasztó maga akarja a szerződéseket megkötni, akkor is elegendő csupán két társasággal szerződnie. (Lásd még a 9. kérdésre adott választ.)

Kérdés12: Mire érdemes odafigyelnie az egyetemes szolgáltatásra jogosult fogyasztónak?

Válasz12: A lakossági fogyasztók elvi választási lehetősége már most is fennáll. 2008 folyamán – az egyetemes szolgáltatás árszabályozása alapján és a szűkös kínálat ismertetében – a kereskedők nehezen tudnak „versenyezni” az egyetemes szolgáltatók áraival. Érdemes azonban rendszeresen figyelemmel kísérenie a kereskedők ajánlatait, mert kedvező ajánlat esetén a kereskedőváltással esetleg pénzmegtakarítás is elérhető, vagy kedvezőbb szolgáltatási formában részesülhet.

Kérdés13: Mikor ajánlott különösen a kereskedők árai között szétnézni?

Válasz13: Az egyetemes szolgáltató – a Magyar Energia Hivatal által előzetesen jóváhagyott árváltozásról – annak életbelépését 15 nappal megelőzően honlapján, valamint legalább két országos napilapban értesíti a fogyasztókat. Ilyen jellegű árváltozás negyedévente lehetséges, de nem feltétlenül a naptári negyedév elején. Abban az esetben, ha a fogyasztó valamelyik kereskedőnél számára kedvezőbb árakat (feltételeket) észlel, saját döntése alapján válthat a kereskedők (egyetemes szolgáltató) között. A vonatkozó jogszabályok szerint a váltás lehetőségének biztosítása, és a váltás költségei az engedélyeseket terhelik, azért a fogyasztótól díj nem kérhető.

Kérdés14: Hány egyetemes szolgáltató van/lesz?

Válasz14: 2008. januártól a közüzemi szolgáltatók „utódaként” négy egyetemes szolgáltató kezdi meg a működését. Lehetséges, hogy a későbbiekben több villamosenergia-ipari vállalkozás is kér és kap egyetemes szolgáltatói működési engedélyt.

Kérdés15: Mennyibe kerülne, ha kereskedőt (szolgáltatót) váltanék?

Válasz15: A VET 59. § (8) bekezdése, Európai uniós direktíva, a 20/2007. (II. 21.) GKM rendelet, a 36/2002. (XII.19.) GKM rendelet is tiltja, hogy bárki külön pénzt kérjen a fogyasztótól a kereskedőváltással kapcsolatos szolgáltatásokért (pl. a mérési adatok átadásáért).

Kérdés16: Milyen gyakran változtathatják az egyetemes szolgáltatók az árakat:

Válasz16: A jogszabályok szerint az egyetemes szolgáltatás árát naptári negyedévenként egyszer – a Magyar Energia Hivatal jóváhagyását és az ez utáni nyilvános közzétételt legalább 15 nappal követően – lehet módosítani.

Kérdés17: Hoz-e változást a számla megjelenésében a liberalizáció?

Válasz17: Igen. A közüzemi áramszámlán olyan hatósági ár került feltüntetésre, mely összevontan tartalmazta az egyes árelemeket. A 2008-tól készített számlákon külön is meg kell jeleníteni az egyetemes szolgáltatás alapárát (energia árat), a rendszerhasználati díjakat (összevontan, vagy a fogyasztó igényére részletesen), valamint a szénipari szerkezetátalakításra és a villamosenergia-ipari nyugdíjasok áramvásárlási kedvezményére fordítandó pénzösszeget. Az egyetemes szolgáltatók 2008. I. negyedévében (átmenetileg) egyszerűsített (összevont) számlákat is kiadhatnak.

Kérdés18: Hová lehet panasszal fordulni az egyes cégek magatartása miatt?

Válasz18: A panaszokkal elsősorban az egyetemes szolgáltatóhoz vagy a kereskedőhöz kell fordulni. Ennek eredménytelensége esetén a megyei kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testületeket célszerű megkeresni. Amennyiben ez sem hozza meg a várt eredményt, a számlázásra, elszámolásra, díjfizetésre, mérésre vonatkozó panasszal a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságot (központi elérhetőségek: www.nfh.hu, 1088 Budapest, József krt. 6., Tel.: 06-1-4594800), bármilyen más tevékenységre vonatkozó panasszal a Magyar Energia Hivatalt lehet megkeresni.